

використовуючи міжнародні напрацювання, доцільно створити базу для прозорості та ефективної роботи фінансового сектора.

Використана література:

1. Система фінансової звітності. URL: <https://frs.gov.ua/> (дата звернення 31.01.2020)
2. Переклад Таксономії фінансової звітності за Міжнародними стандартами фінансової звітності URL: [https://docviewer.yandex.ua/view/275783252/?page=1&*=-ave4Ip6QdzJdkL%](https://docviewer.yandex.ua/view/275783252/?page=1&*=-ave4Ip6QdzJdkL%20) дата звернення (31.01.2020)
3. ПЗ для валідації фінансової звітності. URL: <https://frs.gov.ua/ixbrl-tool/soft-dlya-validacziyi-finansovoyi-zvitnosti/> дата звернення (31.01.2020)

Сторожук Т., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку
Довгаль І., студентка
УДФСУ, м. Ірпінь, Україна

РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ В ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Вступ. Нові підходи до управління виробництвом вимагають створення відповідного масиву даних і застосування складних методик та програм обробки інформації. Однак використовувані в виробництві методики інформаційного забезпечення процесу управління часто не спроможні надати достовірні дані про стан виробництва і не розраховані на високу оперативність, тому що базуються на системі фінансового обліку. Сучасні автоматизовані системи обліку інформаційних масивів дозволяють розширити спектр наданої інформації та прискорити процес її отримання, але принципово не вирішують проблему оперативного управління виробництвом. У цьому контексті проблема оперативного забезпечення управлінського персоналу достовірною інформацією є однією з основних на шляху підвищення ефективності виробництва.

Аспекти формування управлінської звітності досліджували як вітчизняні, так і зарубіжні науковці: Бутинець Ф.Ф., Карпова Т.П., Кірейцев Г.Г., Нагірська К.Є., Нападовська Л.В., Озеран В.О., Пушкар М.С., Сльозко Т.М. та інші.

Основна частина. Ефективне функціонування сучасної обліково-аналітичної системи на підприємствах передбачає собою створення системи управлінського обліку, звітності та бюджетування, що враховує функціонально-принципові особливості даних економічних підсистем, а це в свою чергу дає змогу використовувати облікові інформаційні ресурси для цілей аналізу, оцінки і прогнозування результатів діяльності підприємства та його структурних підрозділів, а також здійснювати контроль за забезпеченням оптимального і ефективного використання матеріально-технічних ресурсів суб'єкта господарювання [1, с.40].

Структуру управлінської звітності підприємства можна представити так: 1) звітність про фінансовий стан підприємства включає в себе управлінський баланс, управлінський звіт про фінансові результати, управлінський звіт про рух грошових коштів, складений прямим та непрямим методом; 2) звітність за основними показниками діяльності підприємства, кожного структурного

підрозділу, центру відповідальності, сегменту діяльності з урахуванням специфіки галузі (показники ефективності закупівлі матеріальних ресурсів, зберігання, виробництва продукції, реалізації і т.д.); 3) звітність про виконання бюджетів у розрізі аналізу "план - факт".

Управлінська звітність є одним з найбільш складних і важливих елементів системи управлінського обліку підприємства, оскільки, з одного боку, дозволяє керівництву підприємства визначити межі своїх можливостей в отриманні необхідних відомостей від центрів відповідальності середньої та нижчої ланок, а також можливостей інформаційної та аналітико-прогностичної служб, а з іншого боку, отримувати конкретні відомості, систематизовані належним чином, у зручній для користувача формі. При цьому управлінська звітність є результатом діяльності системи управлінського обліку, звітності та бюджетування [2, с.227].

Процес впровадження управлінської звітності на підприємстві характеризується виникненням численних ситуацій, коли необхідно приймати рішення з питань стандартизації й уніфікації облікових процедур, фінансування впроваджуваних проектів, що вимагає наявності групи оперативного реагування. Якщо підприємство має складну структуру, тоді необхідна наявність додаткового персоналу, який забезпечує розробку та підтримку в актуальному стані облікових управлінських стандартів[3, с.253].

З метою забезпечення керівництва інформацією про рівень фактичних витрат, а також для визначення суми покриття за окремими бізнес-процесам пропонується у межах управлінської звітності готувати звіт, який відображає внесок кожного центру відповідальності у формування фінансового результату діяльності підприємства. Даний звіт дозволить визначити внесок кожного центру відповідальності до загального прибутку підприємства, встановлювати нижні межі цін, ефективно оцінювати діяльність працівників конкретних структурних підрозділів, зокрема як критерій їхнього матеріального стимулювання. Система бюджетування для підприємств розглядається як інноваційний підхід до управління виробництвом, застосування якого сприяє більш коректному визначенню цілей розвитку економічного суб'єкта в коротко і довгостроковому періодах, узгодженню інтересів суб'єктів інтеграції та прийняттю на цій основі якісних управлінських рішень [4, с.38].

Варто зазначити, що процес бюджетування в підприємствах, призначений для оптимального розподілу виробничих та фінансових ресурсів у часі і спрямований на: складання, прийняття та аналіз бюджетів різних рівнів, подальший контроль за їх виконанням; підвищення результативності роботи підприємства в цілому, його структурних підрозділів, центрів відповідальності, сегментів діяльності за допомогою цільової орієнтації та координації зовнішніх і внутрішніх економічних процесів; виявлення ризиків і зниження їх рівня. Отже, впровадження в практику роботи підприємств системи бюджетування дозволяє вирішувати проблеми оптимізації фінансових потоків, а також збалансованості надходження коштів та їх використання.

Формування конкретних сегментів діяльності підприємств базується на таких вимогах:

1) сегменти підприємства повинні знаходитися в єдиному інтегрованому комплексі в межах конкретної території самого підприємства або його структурних підрозділів;

2) сегменти будуть виконувати конкретні за змістом і призначенням роботи, відмінні один від одного, використовуватиметься різна техніка з різними витратами на одиницю виробленої продукції;

3) передбачається особиста відповідальність за діяльністю конкретного сегмента підприємства, при цьому необхідно визначити ступінь диференціації відповідальності за витрати в кожному структурному підрозділі;

4) застосовуються єдині методи розподілу витрат по всіх сегментах діяльності підприємства і виробленої продукції. Ця вимога буде реалізовуватися у межах функціонування системи управлінського обліку, звітності та бюджетування, впровадженої в конкретному підприємстві [4, с.39].

На відміну від інших звітних форм управлінська звітність формується як на основі інформації бухгалтерського обліку, так і на основі спеціальних інформаційних джерел.

Основні проблеми в підготовці управлінської звітності пов'язані з відсутністю загальних рекомендацій щодо формування системи звітних показників та інформаційної бази для їх формування, що ускладнює розроблення внутрішнього положення щодо управлінської звітності підприємства, а також створення програмних продуктів щодо автоматизації процесів її складання [5, с. 606].

Якщо зовнішніх користувачів публічної звітності цікавить інформація тактичного і стратегічного характеру (про стан справ та результати діяльності, стратегічні цілі та тактичні дії щодо їх досягнення), то внутрішні користувачі потребують самої оперативної інформації для здійснення управління в певному місці і в певний час. Користувачами управлінської звітності є управління різних рівнів підприємства. Їх цікавить повна, правдива та детальна оперативна інформація про здійснення фінансово-господарської діяльності підприємств для можливості прийняття оперативних управлінських рішень з метою уникнення неприємних сюрпризів за результатами певних звітних періодів.

Звітні форми управлінської звітності, формат та моделі їх подання, зміст та структура, перелік інформації та показників, терміни підготовки та подання, відповідальні особи, користувачі тощо встановлюються кожним суб'єктом господарювання індивідуально в межах власної облікової політики виходячи з професійного судження та потреб управління [6,с.203]. Форми управлінської звітності орієнтовані на конкретного внутрішнього користувача та його потреби в інформації. Тому вони можуть формуватися, ґрунтуючись на стандартних звітних формах. В такій управлінській звітності детально розкривають значущі для підприємства статті, додаються аналітичні розшифровки, щоб можна було розрахувати визначені стратегією розвитку підприємства фінансові показники. При цьому неістотні (незначущі зі стратегічного погляду) статті можуть підлягати згортанню, укрупненню. Приймаючи таке рішення, облікові працівники спираються на свою професійну думку. Інформацію управлінських звітів слід

зіставляти (порівнювати) з цілями і завданнями відповідних рівнів управління, потребами конкретних користувачів. Управлінська звітність - це живий організм, який постійно оновлюється, вдосконалюється і розвивається. Поява надлишкової інформації, викликає непродуктивні витрати на її отримання, відвертає увагу.

Висновки та пропозиції. Задля систематизування процесу підготовки управлінської звітності, у внутрішній системі управління варто чітко визначити джерела даних для отримання кожного звітного показника навіть із посиланням на конкретні бухгалтерські рахунки. Таким чином, буде сформований запит на необхідну управлінським службам облікову інформацію про майно, зобов'язання та господарські процеси, що допоможе встановити ступінь її деталізації на рахунках аналітичного обліку.

Використана література:

1.Євдокимов В.В., Тарасенко С.В. Система бухгалтерської звітності судноплавних компаній. *Збірник наукових праць Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки.* 2013. Вип. 4 (1). С. 40-50.

2.Писаренко Т.М. Послідовність впровадження управлінської звітності на промисловому підприємстві. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. Серія: Економічні науки.* 2011. Вип. 2. С. 226-232.

3.Лагодієнко Н.В. Управлінський облік як складова системи контролінгу на підприємстві. *Бізнес-навігатор.* 2013. № 2. С. 251—254.

4.Галицький О.М. Роль і місце управлінського обліку в підвищенні ефективності використання матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств. *Економіка та держава.* 2014. № 1. С. 36-39.

5.Гладій І.О. Управлінська звітність підприємства: принципи формування. *Глобальні та національні проблеми економіки.* 2018. Вип. 23. С. 604-608.

6. Сторожук Т.М. Особливості ведення обліку та формування звітності в сучасних умовах господарювання. *Сучасний стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців, аспірантів та студентів(м. Ірпінь, 28 лютого 2013року):2 ч. Державна податкова служба України: Видавництво Національного університету ДПС України, 2013.244с.Ч.1.С.200-203.*

Сторожук Т., к.е.н, доцент, кафедри
бухгалтерського обліку
Крутень Х., студентка групи ОПБ-17-1
Університет державної служби України,
м. Ірпінь, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Вступ. Ведення бізнесу в ринкових умовах висуває підвищені вимоги до своєчасності, достовірності, повноти і якості інформації, яка має бути пристосована до запитів користувачів. У сучасних умовах особливе значення при прийнятті ефективних управлінських рішень відіграє фінансова звітність, саме вона є основним джерелом інформації про фінансовий стан суб'єкта господарювання. Але часті зміни в бухгалтерському обліку призводять, до помилок та перекручень інформації у показниках звітності підприємства. На